

MAANEN, Cornelis van ('s-Gravenhage 9 september 1769 – 's-Gravenhage 14 februari 1849).

Vervulde na zijn studie diverse functies in de advocatuur en bij de rechterlijke macht. In 1815 benoemde koning **Willem I** Van Maanen tot minister van justitie. Deze functie bekleedde hij tot 1842, onderbroken door een korte ontslagperiode van september tot oktober 1830.

Van Maanen was een groot voorstander van het Verenigd Koninkrijk. Hij stond, toen de vereniging een feit was, een sterk Hollands overwicht op het Zuiden voor. Het beste middel om de nationale eenheid te versterken was de taal. Door een krachtige onderwijspolitiek moest het openbare leven in het Zuiden vernederlandst worden. Nog in 1829 stond hij op het standpunt dat "geen ander beginsel dan dit van de Nederlandse eigendommelijkheid" de ware eenheid van het Rijk kon bevorderen. Hij was uiteindelijk ook een voorstander van de vernederlandsing van Wallonië. In heel België kreeg Van Maanen met felle tegenstand te kampen. Vooral door gebrek aan souplesse leed zijn beleid, dat verdiensten had, schipbreuk. In juni 1830 werd de taalvrijheid, ook in Vlaanderen, hersteld. In augustus 1830 werd zijn aftreden geëist. Slechts korte tijd heeft Willem I zich daarmee verzoend. Van Maanen bleef zijn voornaamste adviseur en hij stijfde de koning in diens verzet tegen de onafhankelijkheid van België.

LITERATUUR: P.J. Blok, 'Cornelis Felix van Maanen', in *Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek*, III, 1914; – L. Picard, *Geschiedenis van de Vlaamse en Groot-Nederlandse beweging*, I, 1942²; – H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, I, 1963.

PIETER VAN HEES*